

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

BANKOVÝ DOHLAD

Všeobecné zásady hodnotenia žiadostí o udelenie licencie finančno-technologickým úverovým inštitúciám

BANKENTOEZICHT

Marec 2018

BANKTILSYN BANKU UZRAUDŽIBA

BANKU PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Obsah

Predslov	2
1 Úvod	3
1.1 Širšie súvislosti prijatia všeobecných zásad	3
1.2 Čo je to finančno-technologická banka?	3
1.3 Hodnotenie žiadostí o udelenie licencie finančno-technologickým bankám	4
2 Vhodnosť členov riadiaceho orgánu	6
Box 1 Hodnotenie vhodnosti členov riadiaceho orgánu	6
3 Vhodnosť akcionárov	7
Box 2 Hodnotenie vhodnosti akcionárov	7
4 Organizačná štruktúra	9
4.1 Schvaľovanie a riadenie kreditného rizika	9
Box 3 Hodnotenie spôsobu určovania a riadenia kreditného ratingu	9
4.2 Riziká spojené s informačnými systémami	11
Box 4 Hodnotenie rizík súvisiacich s informačnými systémami	12
4.3 Externé zabezpečovanie činností vrátane cloudových služieb	12
Box 5 Hodnotenie externého zabezpečovania činností	12
4.4 Správa dát	13
Box 6 Hodnotenie správy dát	14
5 Plán činnosti	15
Box 7 Hodnotenie plánu činnosti	15
6 Kapitál, likvidita a platobná schopnosť	17
6.1 Počiatočný kapitál	17
6.2 Likvidita	17
Použité skratky	18

Predslov

Pojmy „licencia“ a „povolenie“, ako aj pojmy „banka“ a „úverová inštitúcia“ sa v tomto dokumente používajú ako synonymá.

V dôsledku prebiehajúcich technologických inovácií v bankovom sektore na finančný trh vstupuje čoraz viac subjektov s finančno-technologickým obchodným modelom. Svedčí o tom rastúci počet žiadostí týchto subjektov o udelenie povolenia na výkon činnosti úverovej inštitúcie, ktoré predkladajú na schválenie Európskej centrálnej banky (ECB). Tieto žiadosti o udelenie licencie „finančno-technologickým bankám“, bližšie špecifikované v týchto všeobecných zásadách, sa týkajú úverových inštitúcií v zmysle definície v článku 4 ods. 1 bod 1 nariadenia o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Regulation – CRR).¹

Pojem „finančné technológie“ zahŕňa široké spektrum obchodných modelov. V súlade s kompetenciami ECB sa tieto všeobecné zásady vzťahujú na bankové obchodné modely, pri ktorých sa tvorba a poskytovanie bankových produktov a služieb zakladá na technologických inováciách.

Pravidlá ECB týkajúce sa udeľovania licencií bankám v rámci jednotného mechanizmu dohľadu (Single Supervisory Mechanism – SSM), v zmysle všeobecných zásad hodnotenia žiadostí o udelenie licencie, sa vzťahujú aj na udeľovanie licencií finančno-technologickým bankám. Úlohou ECB je zabezpečiť, aby finančno-technologické banky boli riadne autorizované a aby uplatňovali systém riadenia rizík na predvídanie, porozumenie a zmierňovanie rizík v ich oblasti podnikania. Finančno-technologické banky tiež musia spĺňať rovnaké štandardy ako ostatné banky a musia podliehať porovnateľnému režimu.

Účelom týchto všeobecných zásad je zvýšiť mieru transparentnosti pre potenciálnych žiadateľov o licencie finančno-technologických bánk a bližšie ich oboznámiť s postupom a kritériami, ktoré ECB pri posudzovaní žiadostí uplatňuje. Transparentnosť podmienok má zároveň uľahčiť proces podávania žiadostí. Tieto všeobecné zásady sú technologicky neutrálne a nemajú podporovať, ani odrádzať finančno-technologické banky od vstupu na trh. Všeobecné zásady nie sú právne záväzné. Predstavujú praktickú pomôcku, ktorá má pomôcť žiadateľom a všetkým subjektom zapojeným do procesu udeľovania povolení s cieľom zabezpečiť plynulý a účinný priebeh konania a hodnotenia.

Tento súbor zásad obsahuje aspekty dohľadového hodnotenia žiadostí o udelenie bankovej licencie, ktoré prihliadajú na špecifickú povahu bánk s finančno-technologickými obchodnými modelmi, a je potrebné ho vykladať v spojitosti so všeobecnými zásadami ECB týkajúcimi sa hodnotenia žiadostí o udelenie licencie a hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti.²

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

² Všeobecné zásady hodnotenia žiadostí o udelenie licencie a [všeobecné zásady hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti](#) sú k dispozícii na internetovej stránke bankového dohľadu ECB.

1 Úvod

1.1 Širšie súvislosti prijatia všeobecných zásad

SSM tvorí ECB a príslušné vnútroštátne orgány zúčastnených krajín. ECB vedie európsky bankový dohľad prostredníctvom:

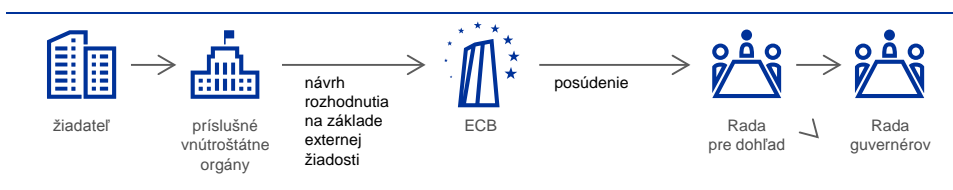
- stanovenia jednotného postupu priebežného dohľadu,
- zabezpečenia konzistentného uplatňovania predpisov a politik dohľadu.

V rámci SSM posudzuje žiadosti o udelenie a rozšírenie bankových licencií ECB spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Všetky žiadosti sa adresujú príslušnému vnútroštátnemu orgánu krajiny, v ktorej má byť banka zriadená. ECB a príslušné vnútroštátne orgány počas celého procesu hodnotenia úzko spolupracujú, pričom ECB prijíma konečné rozhodnutie.³

ECB je oprávnená udeľovať bankové licencie všetkým bankám, ktorých zámerom je podnikat' v eurozóne, vrátane finančno-technologických bánk.

Obrázok 1

Postup udeľovania povolení

1.2 Čo je to finančno-technologická banka?

Pri definovaní finančno-technologických bánk je vhodné najskôr pochopiť koncept finančných technológií ako takých. Rada pre finančnú stabilitu (Financial Stability Board – FSB) finančné technológie definuje ako „technologicky umožnené inovácie finančných služieb, ktoré môžu viesť ku vzniku nových obchodných modelov, aplikácií, postupov a produktov s významným účinkom na poskytovanie finančných služieb“.⁴

Tieto všeobecné zásady sú podľa ECB určené subjektom, na ktoré sa vzťahuje definícia „úverovej inštitúcie“ v zmysle nariadenia CRR.⁵

³ Viac informácií sa nachádza v časti 6 všeobecných zásad hodnotenia žiadostí o udelenie licencie na internetovej stránke bankového dohľadu ECB.

⁴ FSB, „Financial Stability Implications from FinTech“, s. 7, jún 2017 (<http://www.fsb.org/wp-content/uploads/R270617.pdf>).

⁵ V zmysle článku 4 ods. 1 bod 1 je úverová inštitúcia „spoločnosť, ktorej predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných peňažných prostriedkov od verejnosti a poskytovanie úverov na vlastný účet.“

Finančno-technologické banky sú podľa ECB banky s „obchodným modelom, v ktorom sa tvorba a poskytovanie bankových produktov a služieb zakladá na technologických inováciách.“

Na účely týchto všeobecných zásad sú finančno-technologické banky podľa ECB banky s „obchodným modelom, v ktorom sa tvorba a poskytovanie bankových produktov a služieb zakladá na technologických inováciách.“ Vzhľadom na rôznorodosť inštitúcií a technológií v jednotlivých krajinách zapojených do SSM táto široká koncepcia podchyťáva rôzne činnosti úverových inštitúcií v rôznych jurisdikciách a zahŕňa:

- nové finančno-technologické dcérske spoločnosti existujúcich bánk s povolením na výkon činnosti,⁶
- nových účastníkov trhu, ktorí zavádzajú technologické inovácie, aby dokázali konkurovať etablovaným bankám prostredníctvom pridanej hodnoty, ako aj existujúcich poskytovateľov finančných služieb (napr. platobné inštitúcie, investičné firmy, inštitúcie elektronického peňažníctva atď.), ktorí rozširujú okruh svojich služieb o bankové činnosti a preto sa môžu považovať za nových účastníkov trhu, ktorí si vyžadujú bankovú licenciu.

1.3 Hodnotenie žiadostí o udelenie licencie finančno-technologickým bankám

Účelom týchto zásad je objasniť prístup ECB k hodnoteniu žiadostí o udelenie licencií novým finančno-technologickým bankám a o založenie špecializovaných dcérskych spoločností existujúcich úverových inštitúcií (významných i menej významných inštitúcií⁷) s finančno-technologickým obchodným modelom. Finančno-technologické banky musia spĺňať rovnaké podmienky udelenia licencie ako ostatné typy úverových inštitúcií.

V januári 2018 všeobecné zásady schválila Rada pre dohľad ECB.

Všeobecné zásady vychádzajú z pravidiel, na ktorých sa dohodla Rada pre dohľad (bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne právne rámce a právny rámec EÚ), a súvisia s dohľadovými aspektmi, ktoré sú obzvlášť relevantné pre žiadateľov o licencie finančno-technologických bánk. Tieto aspekty sa však nevzťahujú výhradne len na finančno-technologické banky, ale môžu byť rovnako relevantné aj pri hodnotení bánk s tradičnejšími obchodnými modelmi.

Pravidlá, postupy a procesy uvedené v týchto všeobecných zásadách sa môžu priebežne aktualizovať a meniť, aby vždy odrážali najnovší vývoj a poznatky z praxe. Zásady sa budú priebežne prehodnocovať na základe vývoja postupov dohľadu v licenčnej praxi, regulačného vývoja na európskej i medzinárodnej úrovni a nových

⁶ Inštitúcia s licenciou sa napríklad môže rozhodnúť, že vytvorí nový právny subjekt s cieľom uplatniť finančno-technologické riešenia, ktoré boli predtým vyvinuté interne.

⁷ Rozdelenie inštitúcií na významné alebo menej významné na základe článku 6 ods. 4 nariadenia Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63).

spôsobov výkladu smernice o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Directive – CRD IV)⁸, napríklad Súdnym dvorom Európskej únie.

Tieto všeobecné zásady nie sú právne záväzné – majú slúžiť ako praktická pomôcka. Ako sa uvádza v predслоve, je potrebné ich vykladať v spojitosti so všeobecnými zásadami ECB týkajúcimi sa hodnotenia žiadostí o udelenie licencie a hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti. Príslušné vnútroštátne orgány sa zaviazali v maximálnom možnom rozsahu vykladať vnútroštátne právo a tvoriť postupy v súlade s týmito pravidlami.

Medzi všeobecné kritériá stanovené v smernici CRD IV a hodnotené v procese udeľovania licencie okrem iného patria nasledujúce štyri oblasti:

1. podnikové riadenie (vhodnosť členov riadiaceho orgánu a akcionárov),
2. interná organizácia (riadenie rizík, rámec kontroly plnenia predpisov a rámec auditu),
3. plán činnosti,⁹
4. kapitál, likvidita a platobná schopnosť.

---

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohlade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene a doplnení smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

⁹ Následná verejná konzultácia o všeobecných zásadách hodnotenia žiadostí o udelenie licencie bude zahŕňať kritériá hodnotenia plánu činnosti a kapitálu bánk. Tieto všeobecné zásady obsahujú aspekty, ktoré sú relevantné pre finančno-technologické banky v rámci štyroch kritérií zodpovedajúcich kritériám všeobecného právneho rámca a pripravovaným aktualizáciám všeobecných zásad hodnotenia žiadostí o udelenie licencie.

2 Vhodnosť členov riadiaceho orgánu

Pokiaľ ide o vhodnosť členov riadiaceho orgánu, finančno-technologické banky by mali spĺňať tie isté všeobecné kritériá ako všetky ostatné banky. Členovia riadiaceho orgánu preto musia v súlade so smernicou CRD IV a jej implementáciou do vnútroštátnych právnych predpisov zúčastnených členských štátov disponovať dostatočnými znalosťami, zručnosťami a skúsenosťami na výkon svojich funkcií. To znamená aj dostatočné znalosti, zručnosti a praktické i teoretické skúsenosti v oblasti bankovníctva či finančného podnikania.¹⁰

Vzhľadom na technologicky stavané obchodné modely finančno-technologických bánk sú okrem toho technické znalosti, zručnosti a prax rovnako nevyhnutné ako dostatočné znalosti, zručnosti a prax v oblasti bankovníctva, ktoré členom riadiaceho orgánu umožňujú riadny výkon funkcie.

Box 1

Hodnotenie vhodnosti členov riadiaceho orgánu

ECB a príslušné vnútroštátne orgány posúdia odbornú prax, kvalifikáciu a schopnosti osôb, ktoré riadia činnosť finančno-technologických bánk.

Schopnosti členov riadiaceho orgánu v oblasti informačných technológií

V zmysle smernice CRD IV sa vyžaduje, aby členovia riadiaceho orgánu mali neustále dostatočnú úroveň vedomostí, zručností a skúseností na plnenie svojich povinností. Vzhľadom na špecifickú povahu finančno-technologických bánk a význam technológií v ich podnikaní podľa ECB táto požiadavka znamená, že členovia riadiaceho orgánu v jeho riadiacej (výkonnej) i dozornej (nevýkonnej) funkcii by mali disponovať relevantnými technickými znalosťami i praxou, vďaka ktorým poznajú riziká daného obchodného modelu pri výkone funkcie. Jedným z ukazovateľov splnenia tejto požiadavky zo strany finančno-technologickkej banky by bolo vymenovanie vedúceho odboru informačných technológií za člena predstavenstva.

Odborná spôsobilosť a dôveryhodnosť členov riadiaceho orgánu¹¹

Hodnotiť sa budú takisto vedomosti a prax členov riadiaceho orgánu v oblasti bankovníctva a/alebo finančného podnikania. Jedným z faktorov pri určovaní dostatočnej úrovne vedomostí a praxe bude zložitosť obchodného modelu.

---

¹⁰ Bod 5.3 všeobecných zásad hodnotenia žiadostí o udelenie licencie.

¹¹ [Všeobecné zásady hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti](#), k dispozícii na internetovej stránke bankového dohľadu ECB.

3 Vhodnosť akcionárov

Na hodnotenie akcionárov s kvalifikovanou účasťou sa v rámci licenčného konania vzťahujú rovnaké kritériá ako v prípade hodnotenia nadobúdateľa kvalifikovanej účasti v existujúcej úverovej inštitúcii.¹² Medzi akcionárov môžu v prípade finančno-technologických bánk patriť zakladatelia a rôzni poskytovatelia rizikového kapitálu. V niektorých prípadoch môže byť hlavným akcionárom finančno-technologickej banky „podnikateľský inkubátor“.¹³ Investori, ktorí investujú v priebehu licenčného konania, sú z dôvodu potreby financovania rastu často poskytovateľmi „štartovacieho kapitálu“¹⁴ a ich podiel môže byť neskôr vstupom ďalších investorov oslabený. Budúci investori v čase udelenia povolenia zvyčajne nie sú známi. V niektorých prípadoch však môže byť počas licenčného konania zrejmé, že existujúci akcionári si svoj podiel v inštitúcii neudržia dlhodobo.

Finančno-technologické banky navyše v čase založenia často nemajú veľa príležitostí využiť verejné kapitálové trhy (pomocou prvotnej verejnej ponuky). Ich riadiaci orgán sa preto sústreďuje na hľadanie zdrojov financovania.

Každý akcionár s kvalifikovanou účasťou by mal v súlade so smernicou CRD IV disponovať riadiacimi a technickými schopnosťami v oblasti finančných aktivít vrátane finančných služieb. Ak kvalifikované účasti neexistujú, vykoná sa hodnotenie 20 najväčších akcionárov alebo členov.

Finančný stav akcionárov by navyše mal byť dostatočný na to, aby dokázali zabezpečiť spoľahlivé a obozretné fungovanie finančno-technologickej banky v počiatočnom období (zvyčajne tri roky).

Box 2

Hodnotenie vhodnosti akcionárov

Dobré meno akcionárov s kvalifikovanou účasťou

So zreteľom na zásadu úmernosti ECB a príslušné vnútroštátne orgány posúdia dobré meno akcionárov¹⁵ (v zmysle integrity i odbornej kvalifikácie). Prihliadať sa pritom bude na rozsah predpokladaného vplyvu jednotlivých akcionárov na finančno-technologickú banku. Do úvahy sa bude brať takisto existencia náležitých štruktúr podnikového riadenia (napr. nezávislosť

¹² Bod 5.4 všeobecných zásad hodnotenia žiadostí o udelenie licencie.

¹³ Termín „podnikateľská inkubácia“ označuje kombináciu procesov, infraštruktúry a osôb zameranú na rozvoj a podporu nových malých podnikov počas zvyčajne náročných počiatočných fáz vývoja.

¹⁴ Štartovací kapitál je počiatočný kapitál, ktorý má pri zakladaní podniku pokryť počiatočné prevádzkové náklady a prilákať ďalších investorov. Často pochádza zo súkromného majetku zakladateľov.

¹⁵ Hodnotenie sa týka akcionárov, ktorých podiel prevyšuje 10 % kapitálu a hlasovacích práv. V prípade viacerých menších akcionárov bez kvalifikovanej účasti sa hodnotenie týka 20 najväčších akcionárov. Článok 14 ods. 1 smernice o kapitálových požiadavkách – smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene a doplnení smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

nevýkonných členov predstavenstva). Zohľadnia sa i preukázateľné predchádzajúce skúsenosti akcionára s investovaním a so správou portfólií.

Finančný stav akcionárov s kvalifikovanou účasťou

ECB a príslušné vnútroštátne orgány posúdia finančný stav akcionárov vo vzťahu k potrebám financovania finančno-technologickej banky. V rámci licenčného konania sa očakáva súlad akcionárov s kvalifikovanou účasťou so smernicou CRD IV. ECB a príslušné vnútroštátne orgány posúdia súlad s kritériami stanovenými v článku 23 smernice CRD IV transponovanými do vnútroštátnych právnych predpisov vrátane ich zámeru poskytovať finančno-technologickej banke podporu nad rámec požadovaného počiatočného kapitálu deklarovaného v procese udeľovania povolenia. Ich ochota a schopnosť dodatočného financovania môže byť podložená existujúcimi finančnými zdrojmi, reálne predpokladanými príjmami z obchodných činností, alebo existenciou kontaktov predstavujúcich ďalšie potenciálne zdroje financovania. Ak sa v podnikateľskom pláne finančno-technologickej banky predpokladá tempo rastu, ktoré sa dá dosiahnuť jedine ďalším financovaním prekračujúcim záväzky a zdroje súčasných akcionárov, ECB a príslušné vnútroštátne orgány posúdia daný podnikateľský plán a prípadné uvedené postupy získania takéhoto dodatočného financovania.

---

4 Organizačná štruktúra

4.1 Schvaľovanie a riadenie kreditného rizika

Finančno-technologické banky, ktoré podnikajú na rozvinutých trhoch, na overenie úverovej schopnosti svojich klientov často používajú štandardné postupy, pričom hodnotia napríklad:

- totožnosť – na predchádzanie podvodom,
- schopnosť splácať úver – na základe príjmu a súčasnej zadlženosti,
- ochotu splácať úver – zvyčajne na základe plnenia úverových záväzkov v minulosti.

Niektoré z týchto informácií, najmä klientova úverová história (t. j. plnenie úverových záväzkov v minulosti), zvyčajne v počiatočných fázach podnikania nie sú dostupné, a preto nie je možné na ich základe vytvoriť interný model hodnotenia kreditného ratingu. Finančno-technologické banky preto zvyčajne využívajú externé služby hodnotenia kreditného ratingu, alebo sa spoliehajú na alternatívne zdroje údajov či alternatívne ratingové metodiky.

ECB a príslušné vnútroštátne orgány zväžia, do akej miery má žiadateľ jasne stanovený postup schvaľovania úverov i postup úpravy, predlžovania splatnosti a refinancovania existujúcich úverov, ako aj postup preukazovania typu údajov používaných v rámci procesu poskytovania úverov a spôsobu zabezpečovania ich kvality.

ECB a príslušné vnútroštátne orgány takisto posúdia, či sú takéto postupy zdokumentované a pravidelne prehodnocované. To isté platí i pre hodnotenie akceptovateľnosti, oceňovanie a vymáhateľnosť kolaterálu, ako aj pre klasifikáciu problémových úverov a ich riadenie.

Vzhľadom na to, že finančno-technologické banky sú v porovnaní s tradičnými bankami zvyčajne viac medzinárodne orientované, podstatná časť ich podnikateľských aktivít sa pravdepodobne bude nachádzať mimo krajiny, v ktorej podali žiadosť o udelenie licencie. To okrem iného môže znamenať potrebu uplatňovať rôzne postupy hodnotenia kreditného ratingu v jednotlivých krajinách.

Box 3

Hodnotenie spôsobu určovania a riadenia kreditného ratingu

Pri posudzovaní žiadostí finančno-technologických bánk budú ECB a príslušné vnútroštátne orgány prihliadať na nasledujúce aspekty postupov schvaľovania úverov, interného riadenia a metodiky a údajov používaných pri určovaní kreditného ratingu.

Štruktúra riadenia a postup rozhodovania o poskytnutí úverov

1. ECB a príslušné vnútroštátne orgány posúdia interný postup žiadateľa pri posudzovaní úverov, ktorý by mal definovať minimálne kritériá pre informácie potrebné na úverovú analýzu. Dohľadové hodnotenie bude posudzovať spôsob, akým žiadateľ overuje výšku príjmu klientov, ako aj systémy (napr. úverové ratingové agentúry) a údaje (napr. údaje o splácaní úverov v minulosti a čistú úroveň zadlženosti klientov na základe individuálnych alebo referenčných údajov) používané na určenie kreditného ratingu.
2. ECB a príslušné vnútroštátne orgány budú posudzovať, nakoľko tieto údaje poslúžia ako základ určenia ratingov úverov poskytovaných finančno-technologickými bankami. Vzhľadom na zásadný význam presnosti a adekvátnosti týchto informácií pre banku by jej riadiaci orgán mal byť schopný dospieť k primeranému záveru o akceptovateľnosti celého systému poskytovania úverov finančno-technologickéj banky.

Hodnotenie kreditného ratingu

1. ECB a príslušné vnútroštátne orgány budú posudzovať použiteľnosť modelu žiadateľa na hodnotenie kreditného ratingu; pri výbere modelu má žiadateľ viacero možností, od vybudovania vlastného modelu až po používanie údajov na validáciu ratingov získaných od tretích strán. Okrem toho budú posudzovať spôsob, akým sa bude rast obratu premietiť do zodpovedajúceho zdokonaľovania modelu hodnotenia kreditného ratingu a celkového riadenia rizík.
2. ECB a príslušné vnútroštátne orgány posúdia dokumentáciu modelu hodnotenia kreditných ratingov a mieru jeho porozumenia vo všetkých útvaroch banky vrátane vedenia a zamestnancov odborov zodpovedných za schvaľovanie úverov a určovanie kreditných ratingov.
3. Ak finančno-technologická banka mieni podnikať vo viacerých krajinách, vzhľadom na rozdielnu dostupnosť dát môže v jednotlivých krajinách potrebovať rôzne procesy hodnotenia kreditných ratingov (napr. v dôsledku rôznych daňových pravidiel a daňových priznaní). Tieto špecifiká sa musia brať do úvahy na zabezpečenie riadneho fungovania modelu hodnotenia kreditných ratingov a budú sa považovať za súčasť dohľadového hodnotenia.
4. ECB a príslušné vnútroštátne orgány, so zreteľom na zásadu úmernosti a na základe rizikovosti, posúdia adekvátnosť plánov žiadateľa v otázke potrebných zdrojov vrátane počtu zamestnancov poverených vývojom a správou interných modelov hodnotenia kreditných ratingov.

Metódy a údaje používané na hodnotenie kreditných ratingov¹⁶

1. ECB a príslušné vnútroštátne orgány posúdia všetky metódy hodnotenia kreditných ratingov z hľadiska súladu s regulačnými požiadavkami. V prípade používania alternatívnych zdrojov údajov a metódik hodnotenia kreditných ratingov budú ECB a príslušné vnútroštátne orgány posudzovať, či je ich uplatňovanie podporené primeraným riadením rizík a zodpovedajúcou kapitálovou ochranou.
2. Ak finančno-technologická banka používa ratingy od tretej strany (externé kreditné ratingy), ktorá ratingy určuje na základe alternatívnych zdrojov údajov, ECB a príslušné vnútroštátne orgány posúdia primeranosť rizikových kontrolných mechanizmov finančno-technologickej banky. Medzi posudzované aspekty v tomto smere patrí primerané riadenie rizík spojených s externým zabezpečením a náležité dokumentovanie a znalosť postupu hodnotenia kreditných ratingov a zdrojov údajov vo všetkých útvaroch banky. Súčasťou hodnotenia bude i schopnosť žiadateľa vykonávať zmluvné práva, ktoré finančno-technologickej banke a orgánom dohľadu umožnia preverovať externe zabezpečené hodnotenie kreditných ratingov.

4.2 Riziká spojené s informačnými systémami

Dvomi z najbežnejších a zároveň najvýznamnejších rizík spojených s informačnými systémami¹⁷, identifikovaných v rámci európskeho bankového dohľadu, sú podľa ECB kybernetické riziká (napr. možnosť kybernetickej trestnej činnosti) a zvýšená závislosť od externého zabezpečovania, vrátane tzv. cloud computingu.

S rozširovaním okruhu zainteresovaných strán rastie i miera zraniteľnosti voči kybernetickým útokom. Vzhľadom na zvyčajne vyšší rozsah externého zabezpečovania v prípade finančno-technologických bánk, ktorého súčasťou je zdieľanie údajov medzi viacerými subjektmi, je banka vo väčšej miere vystavená kybernetickým útokom. Kybernetické útoky môžu spôsobiť narušenie poskytovania služieb, stratu klientskych údajov, podvodné finančné transakcie či výpadky systému.

---

¹⁶ Tieto metódy sú stavané na analytických dátových modeloch a alternatívnych zdrojoch dát, ako sú napríklad úhrady účtov za zdravotnú starostlivosť a profily na sociálnych sieťach, a preto sa líšia od štandardných modelov, ktoré vychádzajú len z plnenia úverových záväzkov v minulosti a výšky zadĺženosti.

¹⁷ Definícia rizika spojeného s informačnými a komunikačnými technológiami (Information and Communication Technology – ICT) podľa EBA hovorí o riziku narušenia fungovania a dostupnosti systémov a dát ICT, pričom v dôsledku výpadku hardvérových alebo softvérových komponentov a nedostatkov v riadení systému ICT nemusí byť možné včas obnoviť poskytované služby inštitúcie.

Box 4

Hodnotenie rizík súvisiacich s informačnými systémami

Ochranné mechanizmy proti kybernetickým útokom

ECB a príslušné vnútroštátne orgány posúdia ochranné mechanizmy zavedené finančno-technologickými bankami na minimalizáciu vplyvu kybernetického rizika. Patria sem predovšetkým:

1. špecializovaní zamestnanci a rámec interného riadenia rizík, ktorý vedeniu banky umožňuje vyvíjať stratégiu a postupy na monitorovanie, včasné odhaľovanie a reagovanie na kybernetické incidenty,
  2. opatrenia na zabezpečenie nepretržitej a udržateľnej prevádzky vrátane pravidiel odškodňovania klientov, ak sa stanú obeťou kybernetického útoku (napr. prelomenie ochrany dát),
  3. podrobné informácie o ochranných mechanizmoch, ktoré budú zavedené na zabezpečenie vysokej úrovne dostupnosti informačného systému a siete.
-

4.3 Externé zabezpečovanie činností vrátane cloudových služieb

Všetky banky musia v súvislosti s externým zabezpečovaním a cloudovými službami spĺňať príslušné regulačné požiadavky. Týka sa to aj finančno-technologických bánk, od ktorých sa môže očakávať rozsiahlejšie využívanie týchto služieb.¹⁸ ECB a príslušné vnútroštátne orgány posúdia, či zmluvy o externom zabezpečovaní umožňujú žiadateľovi a orgánom dohľadu uskutočňovať audit zabezpečovaných činností. ECB a príslušné vnútroštátne orgány taktiež prehodnotia závislosť od externých dodávateľov, najmä pokiaľ ide o riziká spojené so zmluvnou viazanosťou a jej potenciálnymi dôsledkami na nepretržitosť prevádzky.

Box 5

Hodnotenie externého zabezpečovania činností

Externé zabezpečovanie činností

V prípadoch, keď žiadateľ o udelenie licencie finančno-technologickej banky uzavrel zmluvu o externom zabezpečovaní, ECB a príslušné vnútroštátne orgány posúdia, či:

---

¹⁸ Pojmom „cloud computing“ sa označujú služby, ktoré umožňujú prístup k zdieľaným výpočtovým prostriedkom, napr. sieťam, serverom a inej infraštruktúre, úložným priestorom a aplikáciám.

1. žiadateľ vykonal náležitú preverku poskytovateľa služieb na posúdenie rizík spojených s externým zabezpečením; vykonaním takejto preverky môže poveriť i nezávislú tretiu stranu,
2. žiadateľ venoval náležitú pozornosť relevantným faktorom vrátane finančnej situácie poskytovateľa služieb, jeho postavenia na trhu, odbornej úrovne a fluktuácie jeho vedenia a personálu, ako aj jeho schopnosti zaisťovať nepretržitú prevádzku a podávať presné a včasné správy vedeniu.

Externé cloudové služby

Pri dohľadovom hodnotení externých cloudových služieb sa okrem iného posudzuje, či žiadateľ pri výbere poskytovateľa cloudových služieb venoval náležitú pozornosť nasledujúcim aspektom:

1. vykonanie komplexného hodnotenia povahy, rozsahu a zložitosti cloudového zmluvného riešenia a jeho technickej konfigurácie. Jeho súčasťou by malo byť hodnotenie úloh a zodpovedností poskytovateľa cloudových služieb vrátane jeho povinnosti spolupracovať a zaviesť kontrolné mechanizmy, ako aj adekvátnych odborných znalostí a zdrojov potrebných na zmiernenie rizík súvisiacich s cloud computingom,
2. miera závislosti od poskytovateľa cloudových služieb a schopnosť banky minimalizovať svoju závislosť od jediného poskytovateľa cloudových služieb, v porovnaní s potenciálnymi nákladmi využitia viacerých poskytovateľov cloudových služieb,
3. dodržiavanie právnych a regulačných požiadaviek zo strany poskytovateľa cloudových služieb,
4. kroky, ktoré poskytovateľ cloudových služieb podnikne v prípade zlyhania svojich systémov na zabezpečenie nepretržitej podpory žiadateľovi. Žiadateľ by mal takisto posúdiť riziko vyplývajúce zo zmluvy o poskytovaní cloudových služieb, ktorá by mala obsahovať informácie o celkovej expozícii voči riziku poskytovateľa cloudových služieb i o vplyve na žiadateľa v prípade porúch, nedostatkov alebo neschopnosti poskytovateľa cloudových služieb vykonávať svoju činnosť,
5. úroveň ochrany osobných a dôverných údajov definovaná v zmluve o poskytovaní cloudových služieb.

4.4 Správa dát

Dátové riziká sa môžu naplniť v prípade neoprávnenej zmeny alebo straty citlivých informácií alebo narušenia poskytovania služieb. Pokročilé riadenie informačnej bezpečnosti zvyšuje schopnosť žiadateľov riadiť kybernetické riziko a tým zvyšovať svoju odolnosť proti kybernetickým útokom. ECB a príslušné vnútroštátne orgány posúdia, či žiadateľ zabezpečuje ochranu informácií proti prezradeniu neoprávneným používateľom (dôvernosť údajov), nenáležitej modifikácii (integrita údajov) a nedostupnosti v prípade potreby (dostupnosť údajov). V tejto súvislosti by sa mala pozornosť venovať požiadavkám stanoveným vo všeobecnom nariadení

o ochrane údajov (General Data Protection Regulation – GDPR)¹⁹, ktoré sa bude uplatňovať od 25. mája 2018.

Box 6

Hodnotenie správy dát

Správa a bezpečnosť dát

Pri hodnotení rámca žiadateľa pre správu a bezpečnosť dát budú ECB a príslušné vnútroštátne orgány posudzovať, či žiadateľ náležite zohľadnil nasledujúce aspekty:

1. komplexné riadenie rizík spojených s informačnými technológiami s osobitným dôrazom na operačné riziká (vrátane dôvernosti, bezpečnosti a integrity dát),
  2. typy pokročilých techník informačnej bezpečnosti vzhľadom na konkrétne riziká činnosti (napr. mikrosegmentácia informačných systémov, používanie princípu viacvrstvovej ochrany pri navrhovaní informačných služieb, správa prístupových práv na systémovej a dátovej úrovni, spoľahlivá autentifikácia používateľov a klientov a šifrovanie kanálov a dát v prípade citlivých informácií).
-

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

5 Plán činnosti

Vzhľadom na pomerne nové technológie, ktoré používajú finančno-technologické banky, a ich nedávny príchod na trh je rozsah historických údajov, referenčných hodnôt a skúseností s týmto typom inštitúcií obmedzený.

Obchodné prognózy finančno-technologických bánk a súvisiace kapitálové požiadavky sú zvyčajne spojené s vyššou mierou neistoty. V porovnaní s tradičnými bankami je často menej zrejmé, ako sa ich podnikanie bude vyvíjať, keďže je ťažšie predpovedať vývoj počtu klientov, obratu atď. Je tiež ťažšie predvídať budúcu úroveň externého financovania. Inovatívna povaha finančno-technologických bánk okrem toho môže predstavovať neznáme riziká, pokiaľ ide o realizáciu obchodného plánu.

Žiadateľom o licenciu finančno-technologickú banky sa odporúča vypracovať si na základe špecifik svojho obchodného modelu únikový plán, ktorý budú musieť orgánom dohľadu predložiť len na požiadanie. Účelom únikového plánu je stanoviť postup, akým môže žiadateľ sám ukončiť svoju obchodnú činnosť riadnym spôsobom, bez straty platobnej schopnosti a bez poškodenia klientov, narušenia finančného systému alebo potreby intervencie regulačných orgánov.

Box 7

Hodnotenie plánu činnosti

Realizačné riziká vyplývajúce z obchodného modelu

ECB a príslušné vnútroštátne orgány posúdia schopnosť žiadateľa preukázať, že je schopný vyhradiť dostatok kapitálu na pokrytie počiatočných strát v prvých troch rokoch činnosti a v príslušných prípadoch i náklady spojené s prípadnou realizáciou únikového plánu (nasledujúca časť Únikový plán). V podnikateľskom pláne by mali byť jasne špecifikované predpokladané počiatočné straty v prvých troch rokoch činnosti, ako aj finančné prognózy na obdobie do dosiahnutia ziskovosti.

Únikový plán

Pri hodnotení únikového plánu²⁰ sa ECB a príslušné vnútroštátne orgány budú zameriavať na nasledujúce aspekty:

1. či vlastné zdroje finančno-technologickú úverovú inštitúciu postačia na jej podnikanie počas prvých troch rokov a v prípade potreby i na ukončenie podnikateľskej činnosti a likvidáciu banky bez strát vkladateľov,

---

²⁰ Únikový plán sa líši od plánu ozdravenia či plánu riešenia krízových situácií. Únikový plán, ktorý zostavuje banka, má zabezpečiť riadenú likvidáciu banky bez negatívnych vplyvov a strát pre vkladateľov. Plán ozdravenia naopak zostavuje príslušný orgán pre riešenie krízových situácií a stanovuje nástroje na záchranu banky z kritickej situácie.

2. či únikový plán, ak bol vyžadovaný, obsahuje spúšťacie mechanizmy (zodpovedajúce povahe obchodného modelu) na jeho aktiváciu. K jednoznačnému určeniu dosiahnutia aktivačného prahu a potrebe oznámenia príslušným vnútroštátnym orgánom by mali prispieť kvantitatívne ukazovatele (napr. kapitál, likvidita a ziskovosť).
-

6 Kapitál, likvidita a platobná schopnosť

V rámci hodnotenia kapitálu, likvidity a platobnej schopnosti budú orgány dohľadu posudzovať nasledujúce aspekty:

6.1 Počiatočný kapitál

Počiatočná fáza podnikania finančno-technologickej banky môže prinášať zvýšené riziko finančných strát na úkor postupnej redukcie vlastných zdrojov. Nasledujúce príklady predstavujú len niekoľko prípadov, keď môže byť potrebný dodatočný kapitál nad rámec minimálnych požiadaviek:

- Nová finančno-technologická banka vstupuje na rozvinutý trh s viacerými konkurentmi a pevne etablovanými značkami. Súčasťou podnikateľského plánu finančno-technologickej banky v počiatočnej fáze preto môže byť agresívna cenová stratégia zameraná na získanie trhového podielu, napr. vysoké úrokové miery na prilákanie vkladov, ktorá si na udržanie prognózovaného tempa objemu poskytovaných úverov vyžaduje dodatočný kapitál,
- Po lepšom spoznaní podnikateľského prostredia je väčšia pravdepodobnosť, že finančno-technologická banka svoj obchodný model upraví, aby dokázala vyhovieť potrebám klientov a zostať zisková v segmente, ktorý je často obmedzenej veľkosti. Pri prechode na upravený obchodný model sa môžu konkrétne riziká, ktorým je banka vystavená, podstatne zmeniť. Tieto riziká je potrebné vhodným spôsobom určiť a monitorovať, a predísť tak neočakávaným stratám.

6.2 Likvidita

Finančno-technologická banka môže v začiatkoch podnikania čeliť zvýšenému likviditnému riziku, ako napr. v nasledujúcich prípadoch:

- Online vkladateľov môže charakterizovať vyššia cenová citlivosť a vyššia pravdepodobnosť, že svoje vklady vyberú a prenesú ku konkurencii, ktorá platí vyššie úroky. Existuje riziko, že online vklady, ktoré finančno-technologické banky akceptujú, budú nestálejšie a menej „nehybné“ než tradičné bankové vklady,²¹
- Ak sa finančno-technologická banka v prvom rade spolieha na medzibankové financovanie, jej nedostatočná ziskovosť, predovšetkým v počiatočnej fáze, sa môže premietiť i do ceny refinancovania.

²¹ Pod nehybnosťou vkladov sa myslí rezistencia voči úniku vkladov v prípade nepriaznivej situácie, ako je banková kríza alebo iná vonkajšia ekonomická udalosť.

Použité skratky

EBA	Európsky orgán pre bankovníctvo (European Banking Authority)
ECB	Európska centrálna banka
FSB	Rada pre finančnú stabilitu (Financial Stability Board)
NCA	príslušný vnútroštátny orgán (national competent authority)
SSM	jednotný mechanizmus dohľadu (Single Supervisory Mechanism)

© Európska centrálna banka 2018

Poštová adresa 60640 Frankfurt am Main, Germany

Telefón +49 69 1344 0

Internet www.bankingsupervision.europa.eu

Všetky práva vyhradené. Šírenie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené, ak je uvedený zdroj.